

Analiza ankete o zadovoljstvu poslovnog sektora uslugama javnog sektora u 2023. godini

Ilijaš, februar 2024. godine

SADRŽAJ

1. UVOD.....	
1.1. Svrha ankete.....	
1.2. Metodologija.....	
2. OSNOVNE INFORMACIJE O PREDUZEĆIMA / OBRTIMA.....	
3. MEĐUNARODNO POSLOVANJE.....	
4. INVESTICIONI PLANOVI I RADNA SNAGA.....	
5. ZADOVOLJSTVO POSLOVNOG SEKTORA KOMUNALNIM USLUGAMA.....	
6. DIREKTNI I INDIREKTNI FINANSIJSKI PODSTICAJI.....	
7. ZADOVOLJSTVO POSLOVNOG SEKTORA USLUGAMA OPĆINSKE ADMINISTRACIJE.....	
8. ZAKLJUČAK I PREPORUKE ISTRAŽIVANJA.....	

1. UVOD

Općina Ilijaš je u 2023. godini provela anketiranje poslovnog sektora sa ciljem da se ustanovi nivo zadovoljstva poslovnog sektora javnim uslugama i odnosima sa lokalnom samoupravom. Anketa je također sadržavala oblast pitanja o određenim budućim planovima preduzeća, sa aspekta investicija i zapošljavanja novih kadrova, potencijalnih direktnih i/ili indirektnih podsticaja za pravne subjekte.

1.1. Svrha ankete

Svrha ankete je dobiti povratne informacije od strane poslovnog sektora o kvaliteti pružanja usluga Općine Ilijaš i pronalaženje adekvatnih mjera za poboljšanje saradnje i poslovnog okruženja.

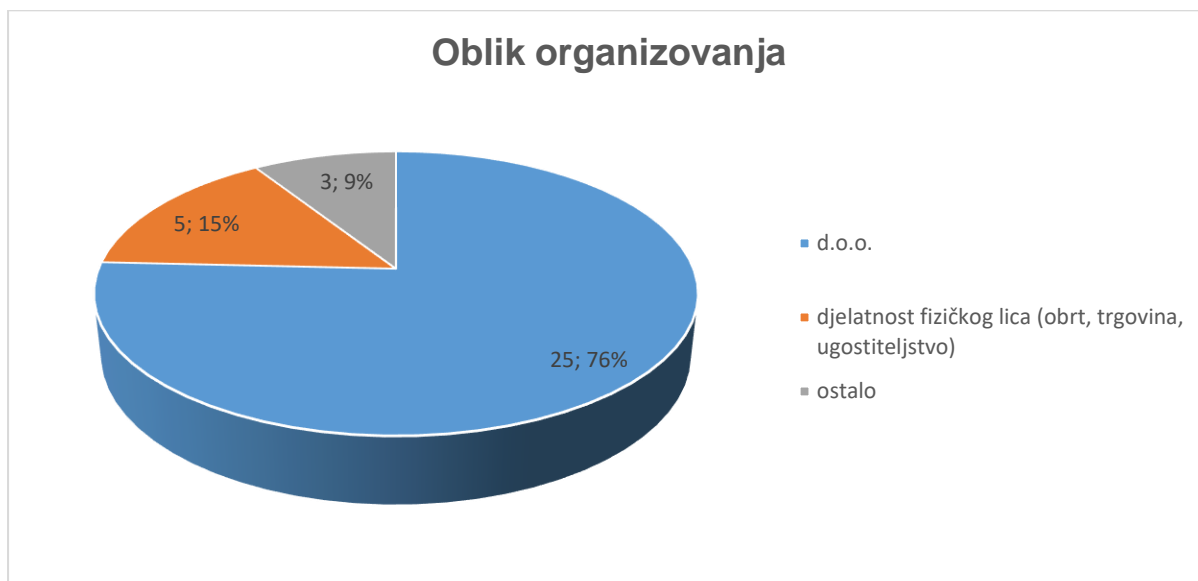
1.2. Metodologija

Anketa je provedena elektronski, putem web stranice Općine Ilijaš, na uzorku od 33 predstavnika privrednog sektora, neovisno od oblika organizovanja. Anketa je sadržavala 17 pitanja, koja su se odnosila na osnovne informacije o privrednim subjektima, potrebama u poslovnom okruženju i zadovoljstvom rada javne uprave.

Podaci iz istraživanja su predstavljeni procentualno i grafički. Preduzeća koja su u reprezentativnom uzorku bave se pretežno proizvodnjom i/ili izradom gotovih proizvoda, te je određeni broj preduzeća iz oblasti trgovine i pružanja usluga.

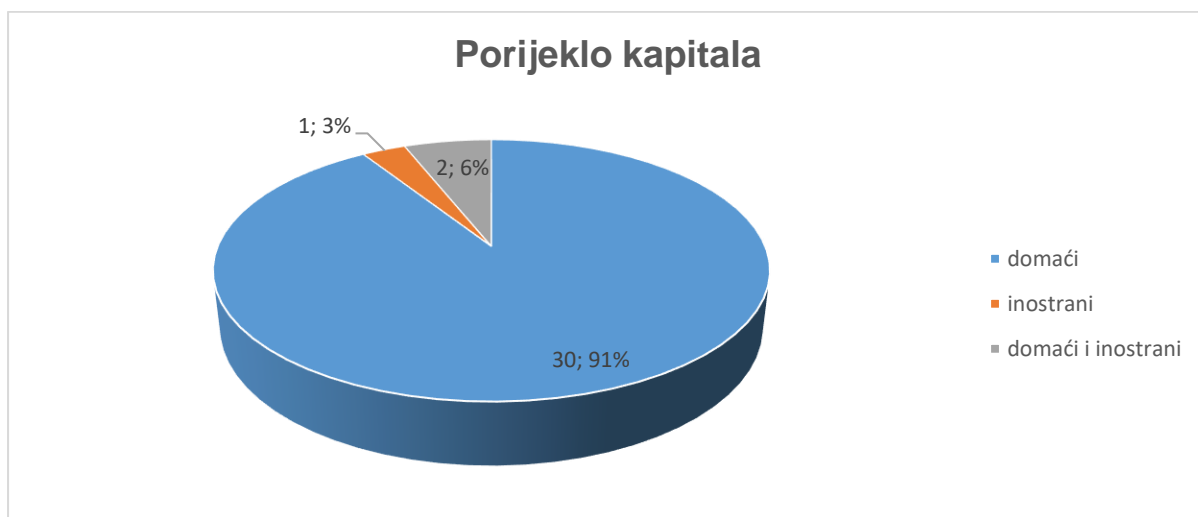
2. OSNOVNE INFORMACIJE O PREDUZEĆIMA / OBRTIMA

U istraživanju je učestvovalo 33 privredna subjekta, od čega je 15% djelatnost fizičkih lica (obrt, trgovina, ugostiteljstvo), 9% ostalih, dok je najviše anketiranih privrednih subjekata 76%, društva sa ograničenom odgovornošću (d.o.o.).

3. MEĐUNARODNO POSLOVANJE

Kada je u pitanju porijeklo kapitala, 91% anketiranih poslovnih subjekata je izjavilo da posluju isključivo sa domaćim kapitalom, 6% ispitanika isključivo sa inostranim kapitalom, dok samo 3% privrednih društava je sa domaćim i inostranim kapitalom.

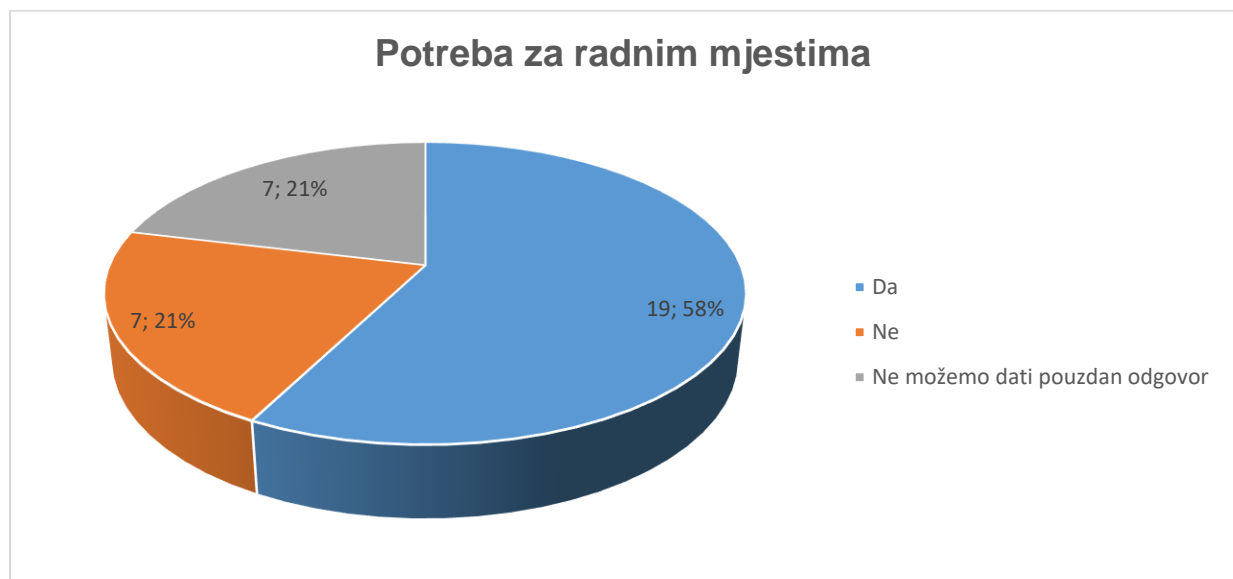
Od ukupnog broja anketiranih, njih 13 ili 39% ima kontinuiran ili povremeni izvoz, dok njih 20, odnosno 61% ispitanih kompanija nisu izvozno orijentisane.

Najviše zastupljene zemlje u koje privredni subjekti izvoze su: Njemačka, Austrija, Francuska, Hrvatska, Srbija, Mađarska, Turska i Crna Gora.

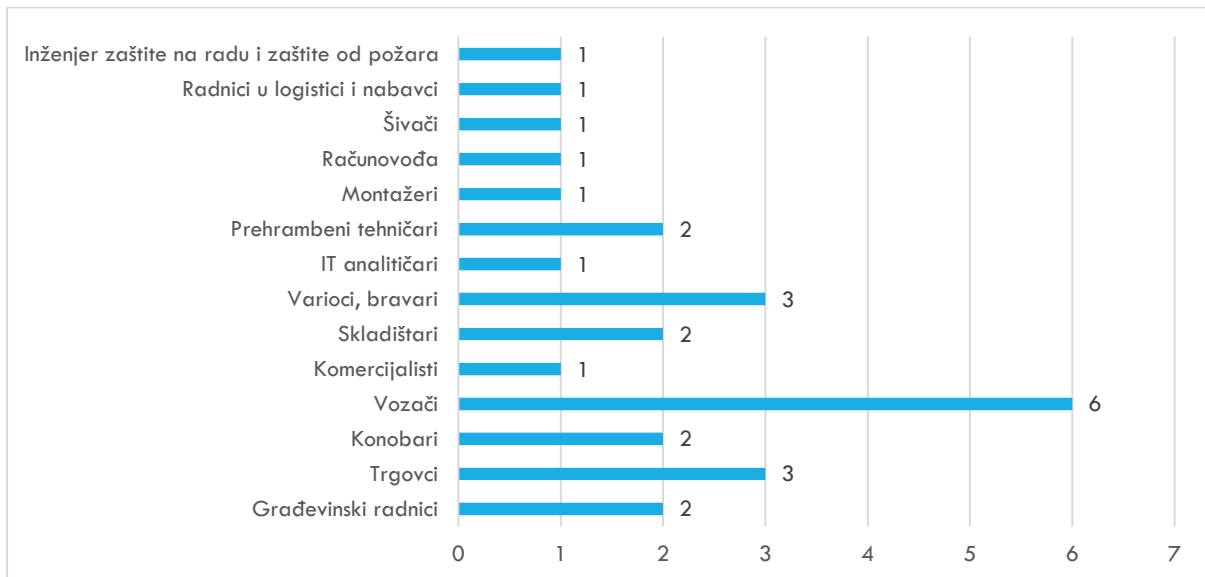
4. INVESTICIONI PLANOVI I RADNA SNAGA

Ovaj dio ankete ispituje investicione planove preduzeća i zapošljavanja novih radnika, sa klasifikacijom profila radne snage, koji će im biti potrebni u kratkoročnom periodu.

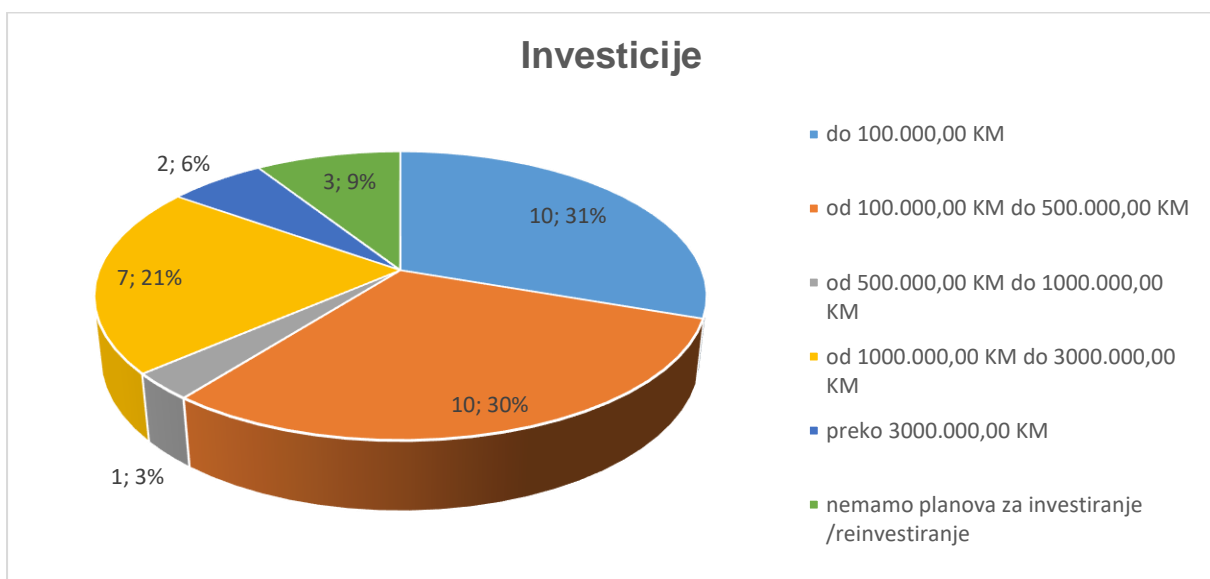
Od 33 anketirana privrednika, 58% je izrazilo potrebu za novim radnim mjestima u kratkoročnom periodu (do godinu dana), 21% nema potrebu za novim radnim mjestima, dok preostalih 21% nisu mogli dati pouzdan odgovor.

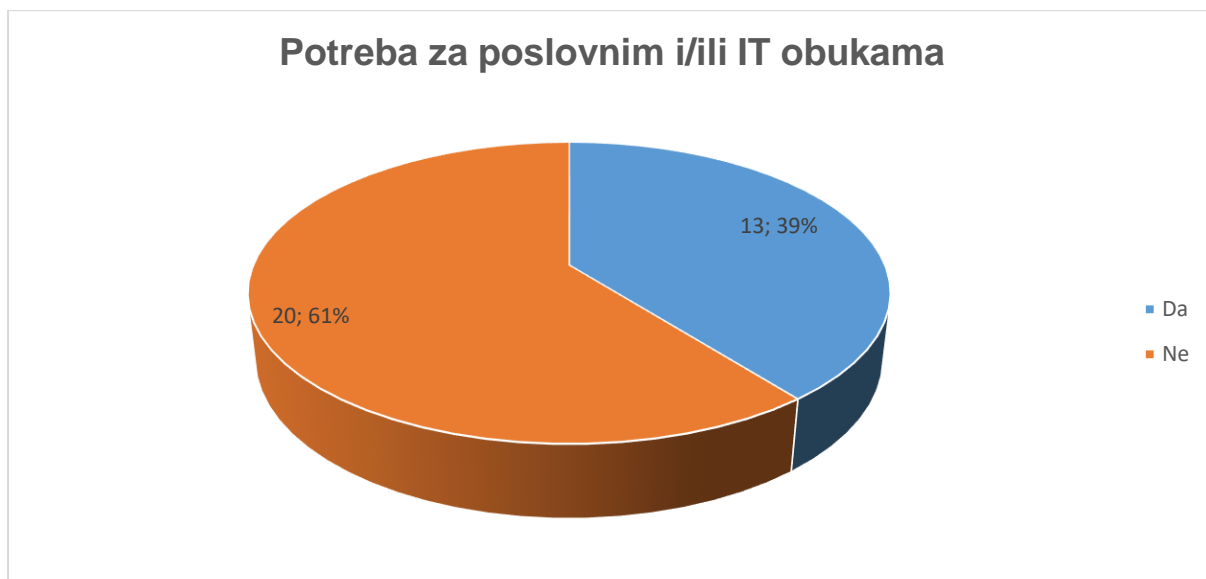
Najčešći profili radne snage koji će u budućnosti biti potrebni preduzećima su: prehrambeni tehničari, varioci, bravari, skladištari, vozači, trgovci, građevinski radnici, te ostali profili radne snage koji su navedeni na slici (ne uzimajući u obzir broj radnih mjesta).

30 anketiranih preduzeća (91%) planira realizovati nove investicije / reinvesticije u toku naredne tri godine na području Općine Ilijaš, dok samo njih 3, odnosno 9% nije iskazalo svoje planove za novim investiranjem.

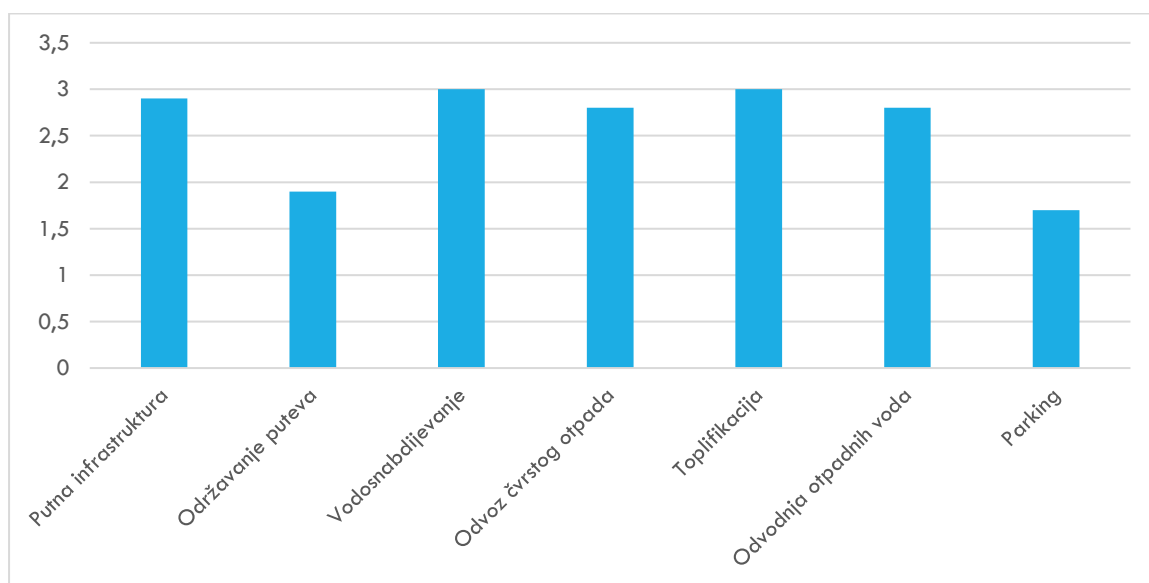

Potrebu za poslovnim i/ili IT obukama zaposlenih, iskazalo je 39% poslovnih subjekata, a 61% nije iskazalo potrebu.

5. ZADOVOLJSTVO POSLOVNOG SEKTORA KOMUNALNIM USLUGAMA

Privredni subjekti su imali priliku ocijeniti kvalitetu komunalnih usluga, što predstavljamo na sljedećem grafikonu:

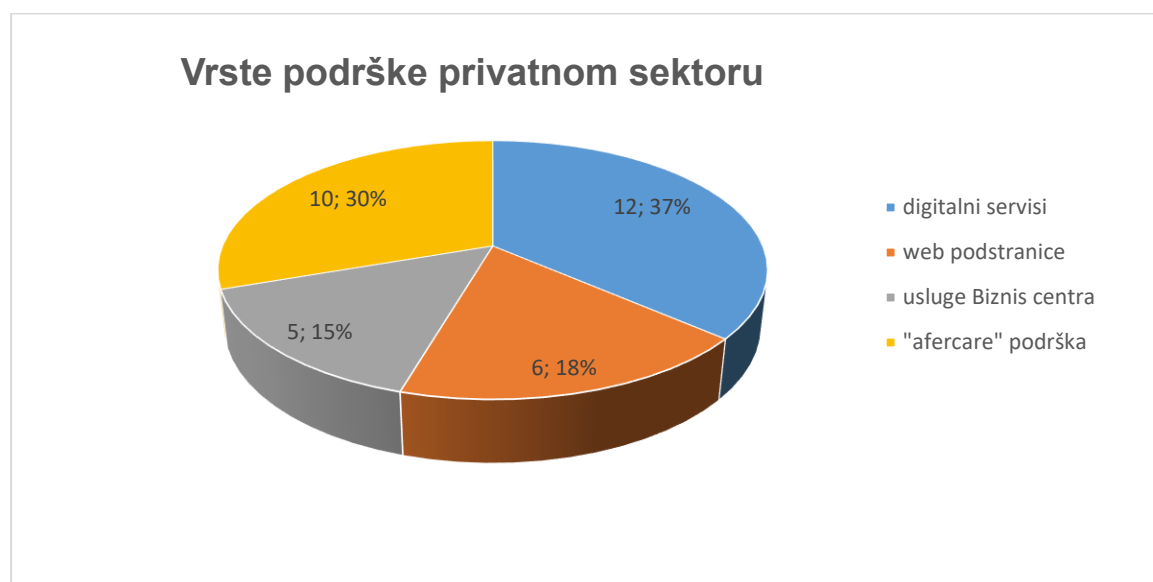

Zapažanje: privredni sektor je najviše zadovoljan sa toplifikacijom, vodosnabdijevanjem i putnom infrastrukturom, dok je veoma malo zadovoljstvo sa parkinzima, odnosno nedostatak parking mjesta. Bez obzira na srednje zadovoljstvo pruženim uslugama, u ovom području postoji mnogo prostora za poboljšanje i napredak, kroz dijalog privatnog i javnog sektora.

6. Direktni i indirektni podsticaji

Na osnovu dugogodišnje saradnje sa poslovnim sektorom, ponuđena je mogućnost da iskažu svoj interes o potencijalnoj podršci od strane Općine Ilijaš.

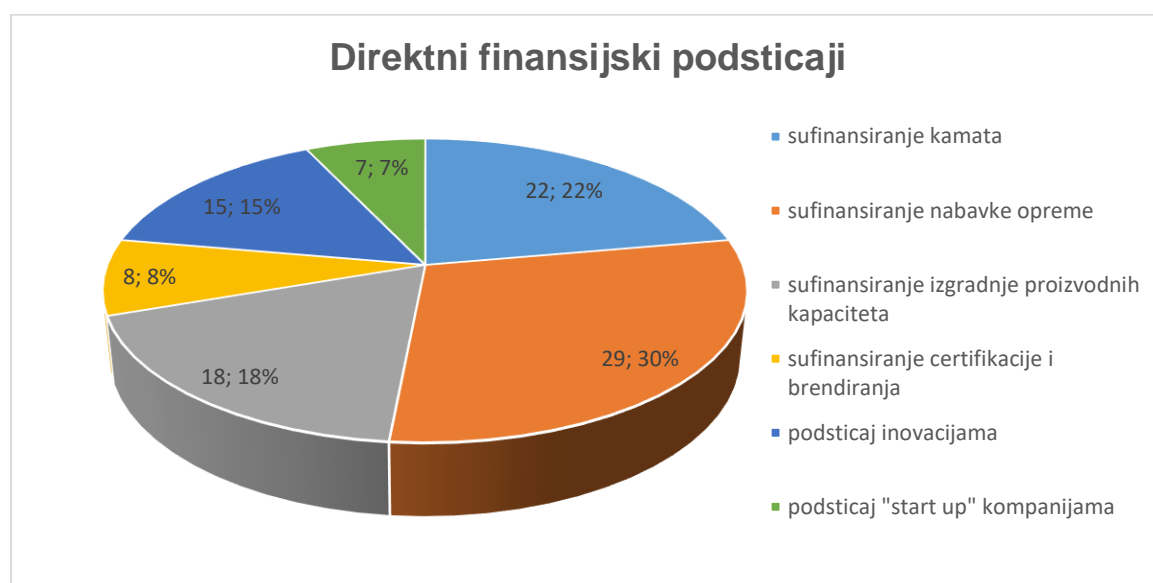
Ispitanici su iskazali najveći interes za razvoj digitalnih servisa (e-obraci, investicijske mape, izrada digitalnih investicijskih vodiča, brošura i sl) 37%, zatim 30% je izrazilo zainteresovanost za unapređenje „aftercare“ podrške (postinvesticiona podrška investitorima), 18% za izradu „web“ podstranica za investitore – poboljšana komunikacija i 15% je iskazalo potrebu za unapređenje rada Privrednog vijeća, razvoj usluga Biznis centra.

Direktni finansijski podsticaji, odnosno materijalna podrška općinske administracije privrednom sektoru iskazana je kroz potrebu:

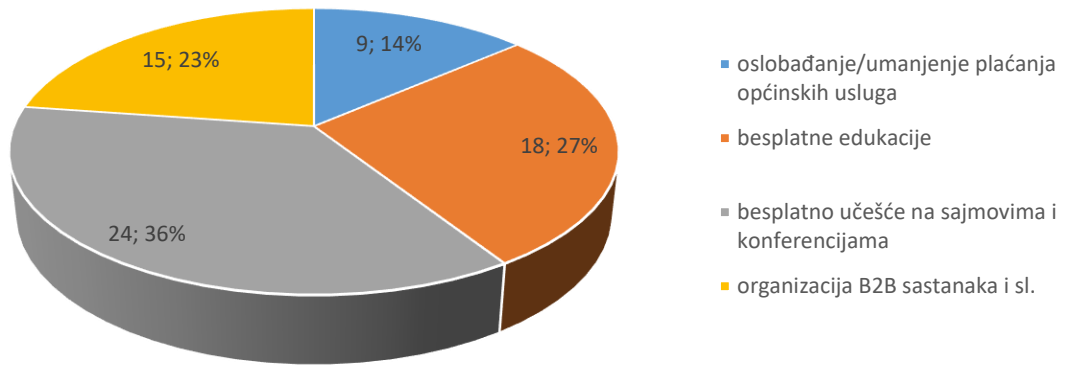
- 30% za sufinansiranje nabavke opreme
- 22% za sufinansiranje kamata na odobrene kredite
- 18% za sufinansiranje izgradnje novih proizvodnih kapaciteta
- 15% za podsticaj inovacijama
- 8% za sufinansiranje certifikacije i brendiranja
- 7% za dodjelu podsticajnih sredstava prema „start up“ kompanijama

Indirektni finansijski podsticaji, odnosno oblici indirektna materijalne podrške općinske administracije privrednom sektoru iskazana je kroz:

- 36% besplatno učešće na sajmovima i konferencijama
- 27% besplatne edukacije
- 23% organizacija B2B sastanaka i susreta sa dijasporom
- 14% oslobađanje/umanjenje plaćanja određenih općinskih usluga

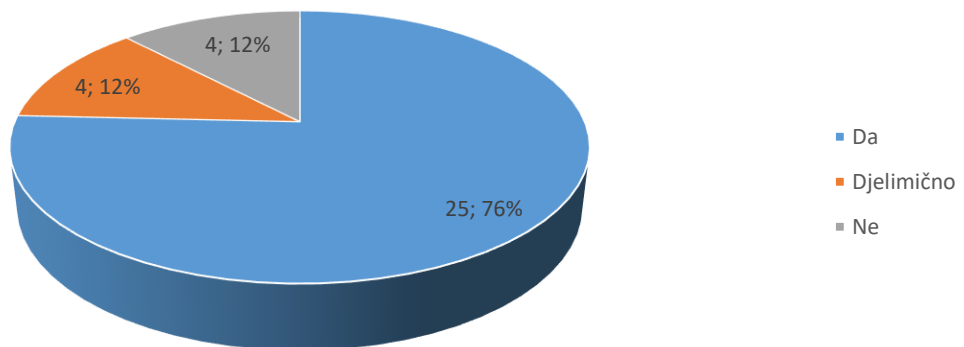
Indirektni finansijski podsticaji

7. ZADOVOLJSTVO POSLOVNOG SEKTORA USLUGAMA OPĆINSKE ADMINISTRACIJE

Anketom je bilo predviđeno da se izjasne da li su zadovoljni postojećim kanalima komunikacije sa općinskom administracijom. U velikoj mjeri, 76% privrednih subjekata su odgovorili da su zadovoljni, 12% su djelimično zadovoljni, i 12% su izrazili nezadovoljstvo u komunikaciji sa općinskom administracijom.

Zadovoljstvo komunikacije sa općinskom administracijom

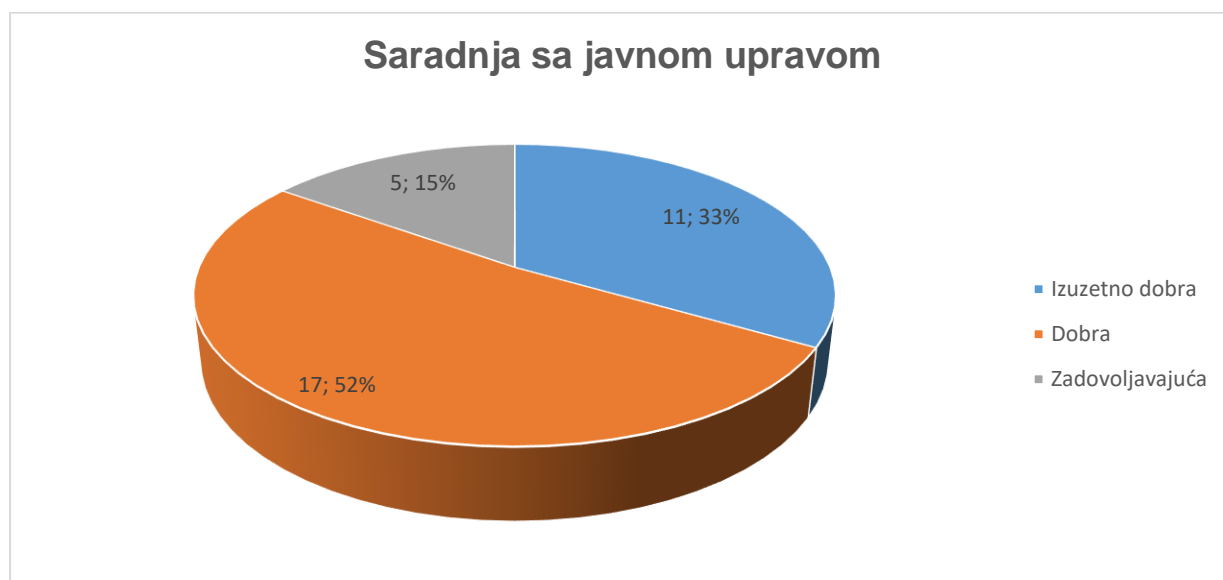
Ocjena saradnje sa Općinom Ilijaš

Ispitanici su imali priliku da ocijene saradnju sa Općinom Ilijaš.

Anketirani privredni subjekti dali su sljedeće ocjene:

- 52% je ocijenilo dobrom
- 33% je ocijenilo izuzetno dobrom
- 15% je ocijenilo zadovoljavajućom

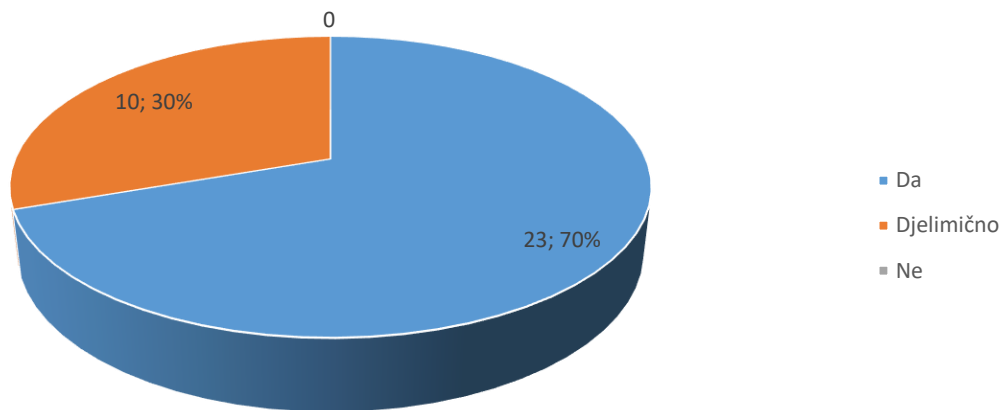
Ni jedan ispitanik nije ocijenio saradnju lošom, tako da je to dobar pokazatelj interakcije javne uprave sa poslovnim sektorom.

Ispitanici su se mogli izjasniti i o kvaliteti pripremljenih i aktuelnih informacija od strane Općine Ilijaš prema privrednom sektoru.

Ukupno 70% ispitanika se izjasnilo da Općina Ilijaš objavljuje kvalitetne i aktuelne informacije, dok se 30% ispitanika izjasnilo da su djelimično zadovoljni kvalitetom objavljenih informacija na „web“ stranici.

Informisanost poslovnog sektora

8. ZAKLJUČAK I PREPORUKE ISTRAŽIVANJA

Analizom je utvrđeno da je ostvaren vidan napredak u saradnji sa privrednim sektorom, referišući se na podatke iz prethodno provedene ankete. Samim tim što je povećan broj anketiranih privrednih subjekata, reprezentativniji su podaci koje smo dobili, tako da su jasno izražene potrebe, koje treba realizovati u budućem periodu. Generalni zaključak je da je poslovni sektor izrazio zadovoljstvo saradnjom sa javnom upravom u kontinuitetu. Efektivni i efikasni načini za poboljšanje trebaju biti predmet javno – privatnog dijaloga, a Općina Ilijaš iskazuje opredjeljenje da će sva pitanja od značaja za razvoj zajednice i unapređenje poslovnog okruženja razmatrati kroz kontinuiranu formalnu i neformalnu saradnju sa poslovnim sektorom.

Anketu pripremila i provela:

Služba za privredu i finansije